

ახმეტის მუნიციპალიტეტისა და თუშეთის სივრცით - ტერიტორიული დაგეგმვის
დოკუმენტაციის შემუშავება

განაშენიანების რეგულირების გეგმა

სოფელი გირევი

ალბომი #5

(გრაფიკული ნაწილი)

სარეკომენდაციო ანალოგები

თბილისი 2018

საცხოვრებელი სახლი (ბინა)

ზამთრის სახლებს, რომლებსაც ბინებს ეძახიან, თუშები აშენებდნენ მზიან ფერდებზე. ბინა ორ სართულიანი, გადახურული დახრილი ორფერდა სახურავით, შენობა იყო. პირველი სართული ბოსელს - მსხვილფეხა საქონლის სადგომს - ეკავა სითბოსთვის, მას მცირე ზომის ყარები ჰქონდა. პირველი სართულიდან ყიბე მეორეზე აღიოდა, რომელიც საცხოვრებელი იყო. თუშური ზამთრის სახლების დამახასიათებელი ნიშანი არის ჰატარა ზომის ორი-სამი ფანჯარა, რომელიც სამხრეთის კედელზე ეწყობოდა. ასევე თბოიზოლაციისათვის სახლის კედლები გარედან ილესებოდა თიხით ან სხვა ადგილობრივი მასალით

დანიშნულება : ზამთრის საცხოვრებელი, ბოსელი

თანამედროვე დანიშნულება : სასტუმრო, ეკო სასტუმრო

სართულიანობა : 2

გაბარიტული ზომები :

გეგმარებითი სტრუქტურა: ...

კედელი: ფიქალი ლესვით. სპეციალური შემადგენლობის თიხა, მოპოვების ადგილის მიხედვით განსხვავდება ფერი. რომელის ვარიანტებს ღია ლურჯიდან - ღია ყვითლამდე.

ბოჭხი

საომარი ყოშეი (ცხე) ორი ტიპისა:

პირველი პირიქითა აღაზნის ხეობაშია (აღმა და სამცხის თემები). ეს ყოშები ვიწრო და მაღლებია (5-6 სართული, არა უმეტეს 20 მეტრის სიმაღლის), ფუძეში ოთხკუთხა, პირამიდული სახურავით და ჩარდახებით ბოლოვდება, ზემოთკენ თანდათან ვიწროვდება. ნაშენებია ფიქლით და დუღაბით. ესეთი ყოშები მთლიანი სახით შემდეგ სოფლებშია შემორჩენილი: დართლო, გირევი, ჭონთიო და ყვავლო. პირველ სართულზე ტყვეებს ათავსებდნენ, შემდეგი სართულები (ბოლოს გარდა) თითქმის არ განსხვავდებოდა ერთმანეთისგან როგორც ფორმით ასევე დანიშნულებით - ყედლებში სათოფურებით, სარკმელებით და შეიძლება რომელიმე მათგანში ჯარიც ყოფილიყო, ამოსასვლელი კიბე კი შიგნით შენობაში შეჰქონდათ. ამ სართულებში მეკომურები იხიზნებოდნენ. ბოლო სართული თაღოვანი, პირამიდული გადახურვით მთვარდებოდა, ჰქონდა სამხირები და ყველა მხარეს ჩარდახები.

დანიშნულება : თავდაცვითი

თანამედროვე დანიშნულება : მუზეუმი

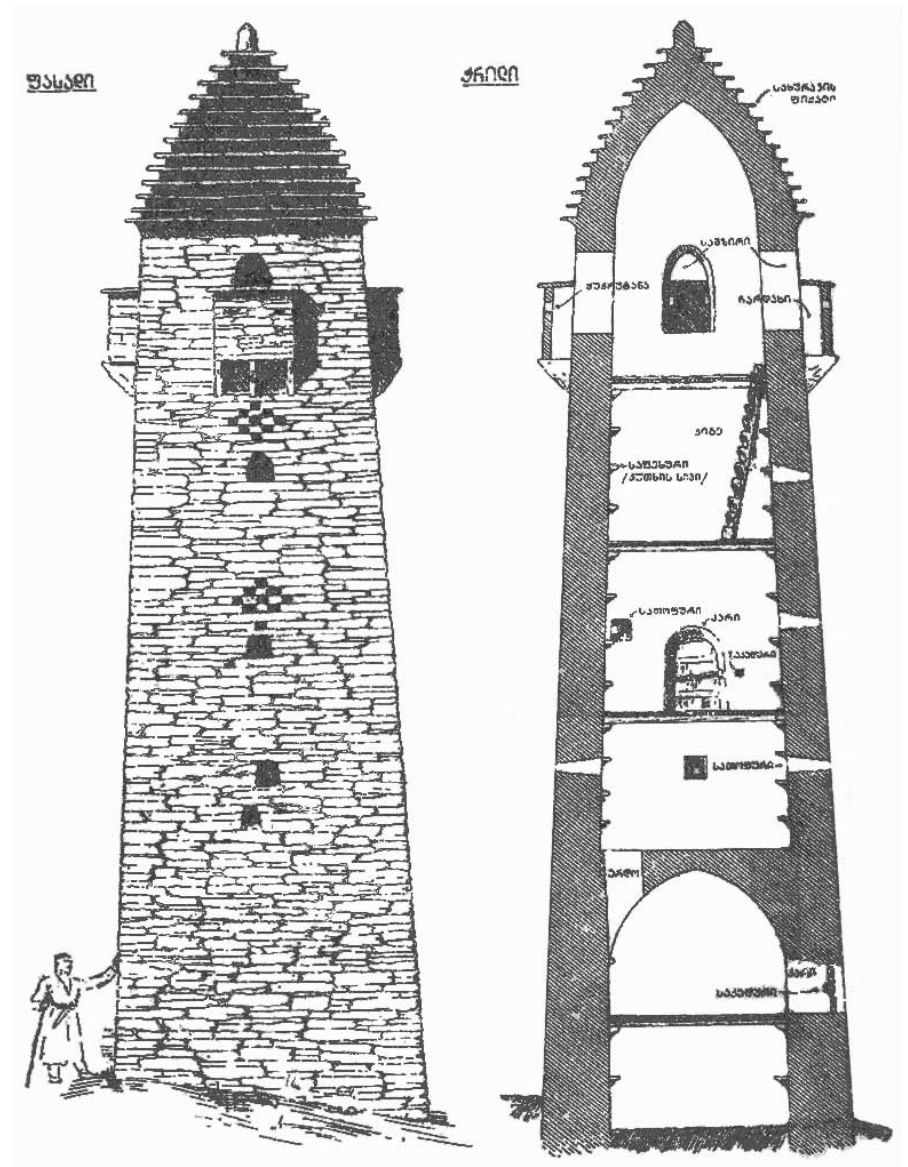
სართულობა : 3 -7

გაბარიტული ზომები :

გეგმარებითი სტრუქტურა: თითო სართული თითო ოთახი

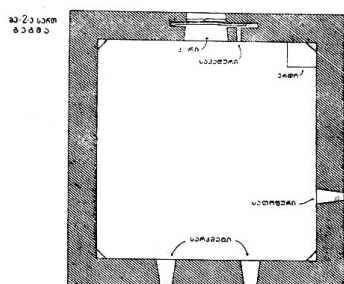
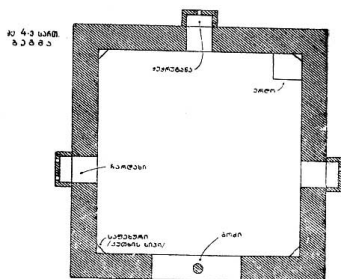
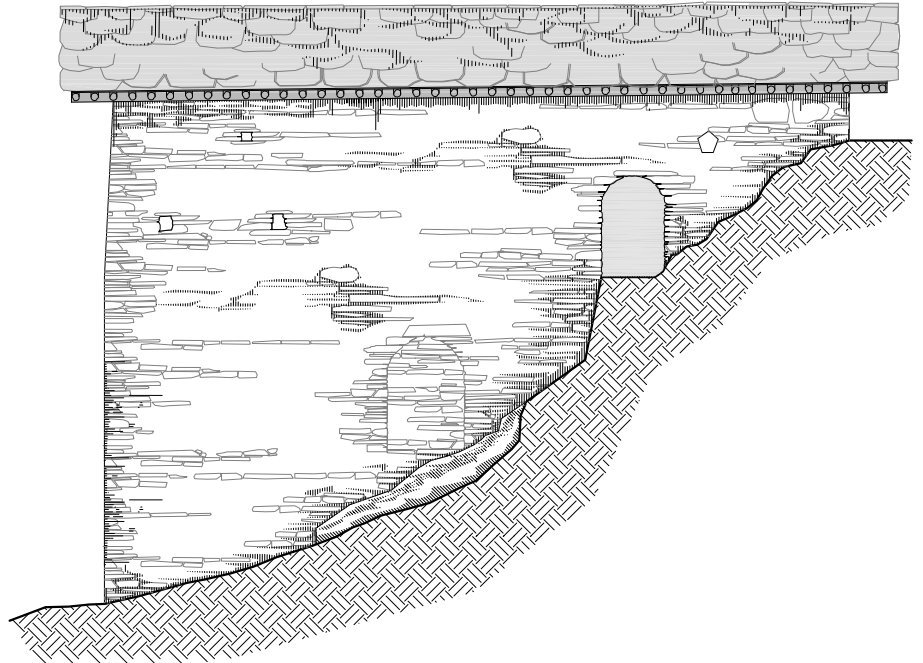
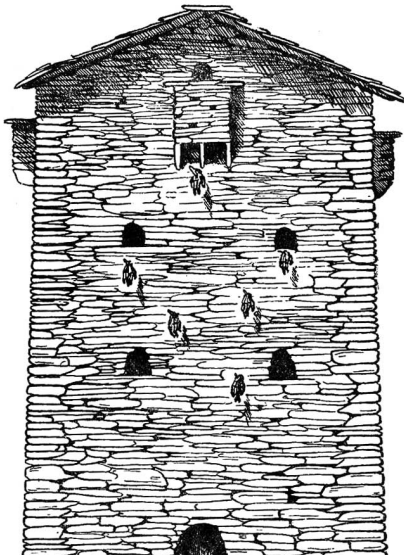
ხელელი: ფიქალი

დროშის ზომა :

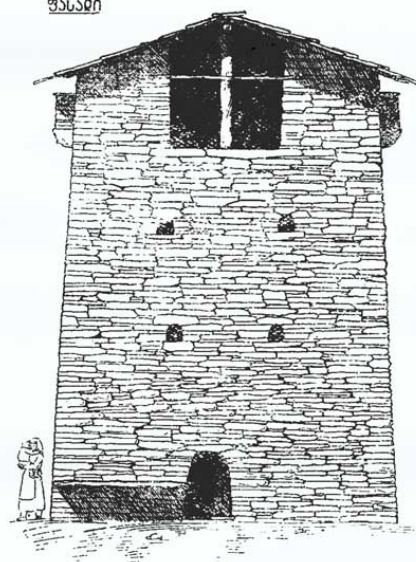

ციხესახლი

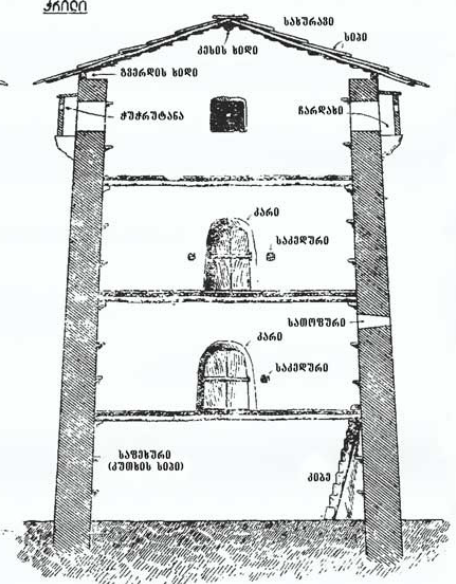
მეორე გავრცელებულია ჩაღმას თემში და გომეწრის ალაზნის მთელ ხეობში. ეს კოშკები 3-4 სართულიანია და ერთფერდა სახურავი აქვს (ფიქლით გადახურული). პირველი ტიპისგან განსხვავებით უფრო დაბლები და განიერებია. ასეთებს მიეკუთვნება ომალოს და წაროს ციხე-კოშკები. ზოგიერთს ბოლო სართულზე ჩარდახებიც აქვს, რომლიდანაც თუშები მტერს ქვებს ესროდნენ. ეს კოშკები უმეტესად ფიქლით მშრალად, უღულაბოდაა ნაგები. ძველებური თუშური სახლი (ჩარდახებით, სათოფურებით და ა.შ.) გარეგნულად ციხე-კოშკს მოგვაგონებს, მას ციხესაც კი ეძახიან. ისინი დიდი ზომისაა და ასეთ შენობაში მთელი ოჯახი, ზოგჯერ კი ოჯახები (მაგ. ფარსმა) ცხოვრობდნენ. სახლი 3-4 სართულიანია. ყველაზე ჯარად ამ ტიპის სახლები სოფელ ჩიღოშია შემორჩენილი. პირველ სართულს "ბამტე" ჰქვია და საქონლის სადგომი იყო. აქ ჭერში ერდოა გაჭრილი და მეორე სართულზე, "შუა", კიბით ავდივართ. "შუა" სართულზე ჯერაა მოწყობილი და ოჯახი აქ ცხოვრობს (შეიძლება სათოფურებიც ჰქონდეს). თუ ციხე-სახლი 4 სართულიანია მესამეს "ზედა შუა" ქვია და მეორე სართულის მსგავსი დანიშნულება აქვს (ეს ართული იმ შემთხვევაში არსებობს თუ ოჯახი ძალიან დიდია და ვერ ეტევა ერთ სართულზე). მეოთხეს "ჭერხო" ქვია. მშვიდობიანობის დროს საეჭნაოა, ხოლო ომიანობისას თავდაცვით ფუნქციას იძენს.

შესანი

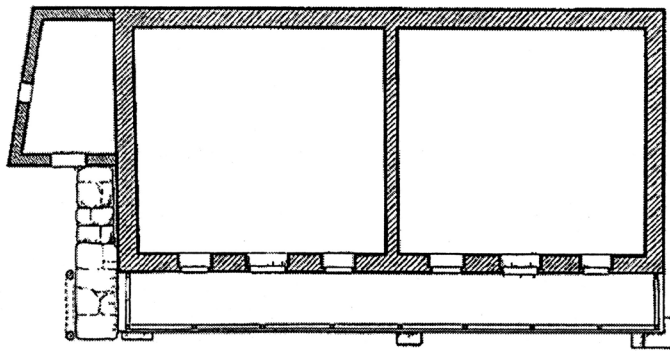
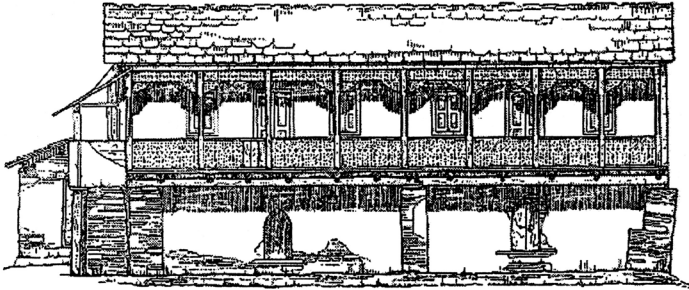

ჭრიტი

საცხოვრებელი სახლი

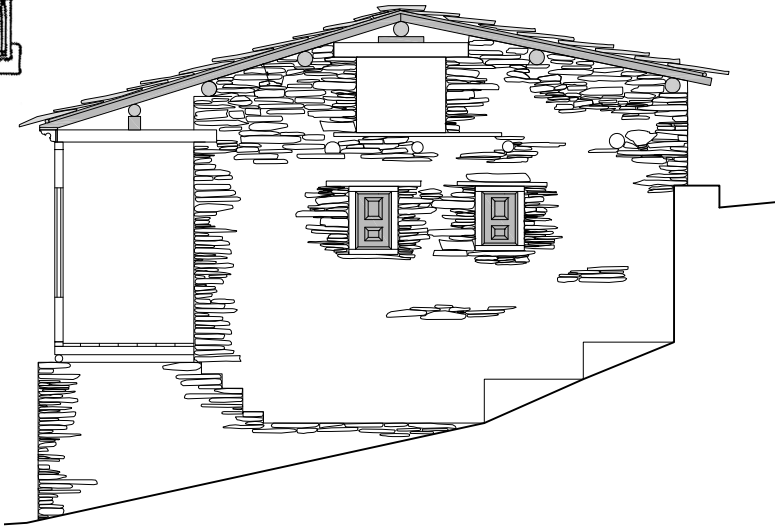
თანამედროვე ტიპის სახლი XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე აშენდა, მას შემდეგ რაც ჩრდილო ქაჯასია დამშვიდდა და თუშებს თავს არავინ ესხმოდა. ეს სახლები 1-2 სართულიანია, აივნებით, ქარიშხანურებით, ოთახებით. თუ სახლი ერთსართულიანია, როგორც წესი გადატიხრულია 2 ოთახად. ერთ-ერთში საქონლის სადგომია, მეორეში თვითონ ოჯახი ცხოვრობს. ორსართულიანის შემთხვევაში საქონელი პირველ სართულზე (რომელიც შეიძლება მაინც იყოს გადატიხრული და საქონელი ორივე ოთახში არ იდგეს). ეს სახლები ნაშენია ფიქალით და დუღაბით. გადახურულია ფიქლით. სახურავი ერთ ან ორფერდიანია.

სამხრ. ფასადი, II სართულის გეგმა

საცხოვრებელი სახლი. აღმოსავლეთი ფასადი შ 1/100

საცხოვრებელი სახლი. სამხრეთის ფასადი შ 1/100

ბილიანის, ჟაჩის, მოედნის სარეზერვუარო იერსახე

პარკინგის მოწყობის სარეკონსტრუქციო ანალოგი

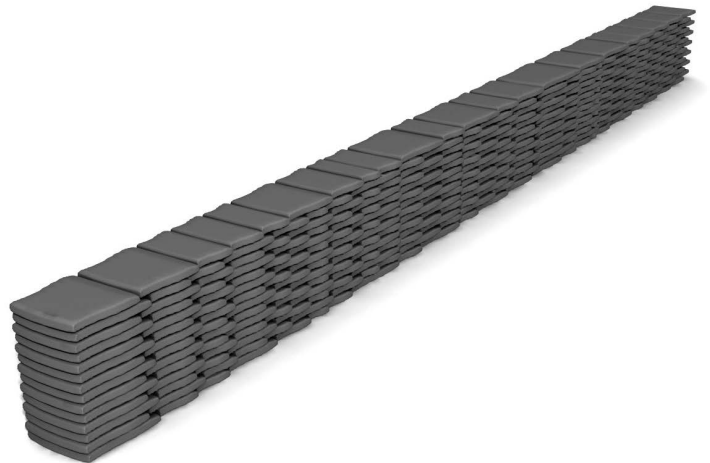
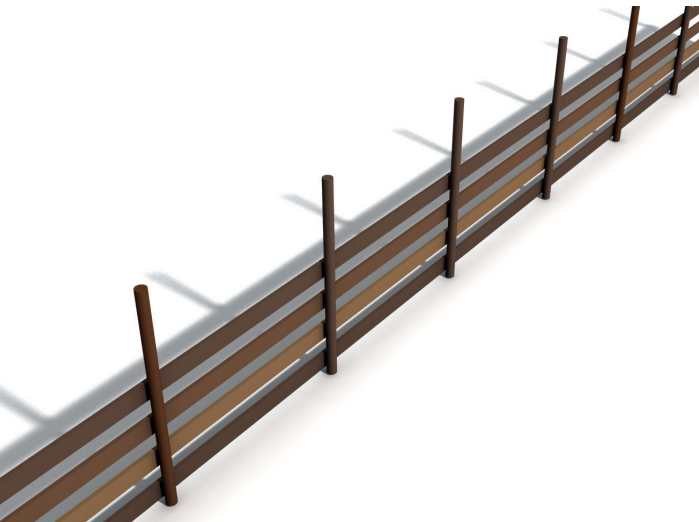

ღობის სარეკონსტრუქციო იარსახე

ტარიტორიის შემოღობვისას სასურველია გამოვიყენოთ ერთერთი ისტორიულად გავრცელებული შემდეგი ორი ტიპისგან:

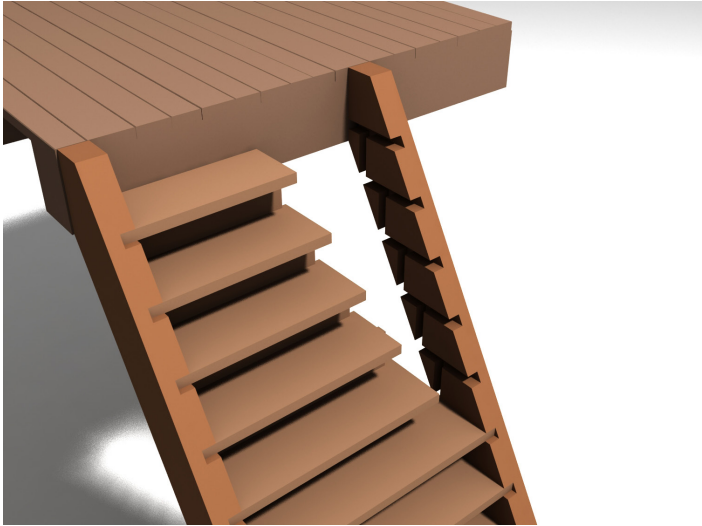
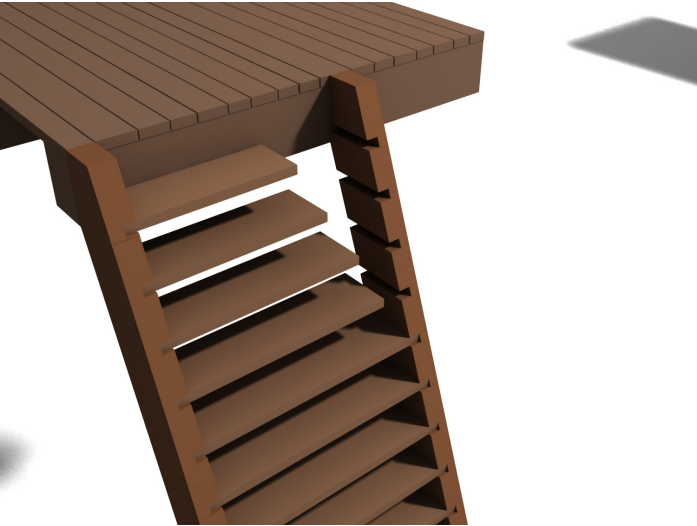
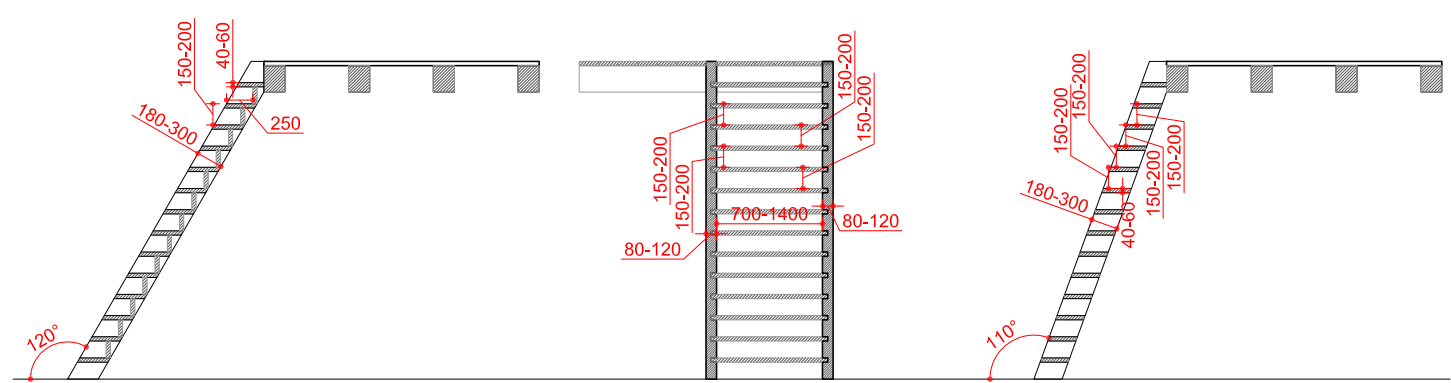
№1 ტიპი წარმოადგენს ფიქალის ყრუ ზღუდას სიგანით 35-50 სმ, ხოლო სიმაღლით 80-120 სმ-მდე. ეს ტიპი გამოიყენება ძირითადად სოფლის შიგნით უზოგის შემოსაზღუდად.

№2 ტიპი წარმოადგენს ხის ღობას. ის შედგება ვერტიკალური ღვარებისაგან დიამეტრით 8-10 სმ, ამ ღვარებზე ჰორიზონტალური ძალები მავრდება, მათი დიამეტრია 5-8 სმ.

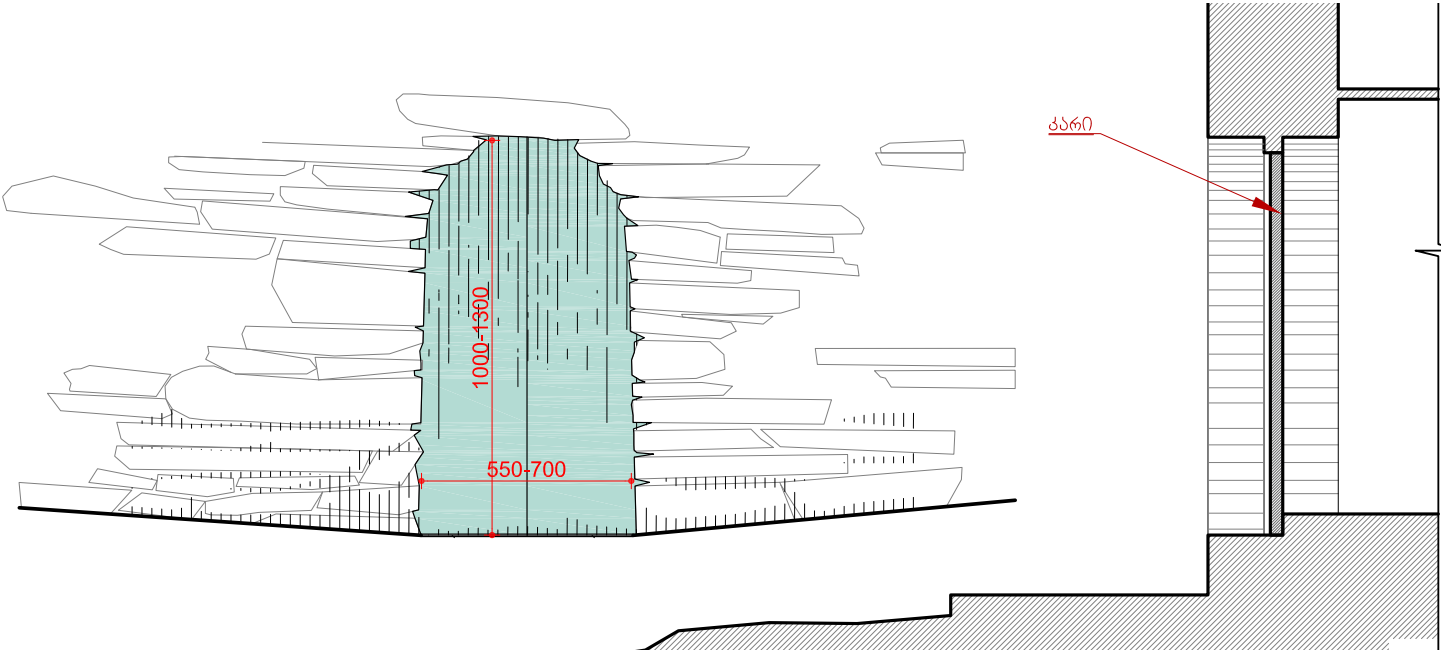

ხის აიბა სარეაქოგანდუცოი იარსახე

ვატარა ხის ჯარი სარეაგირების დროითი იერსახე

ფიქალის ჰიბა სარეზერვუარო იარსაბა

პარკიანი C

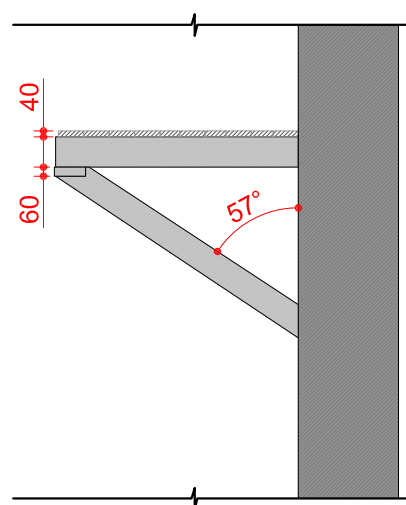
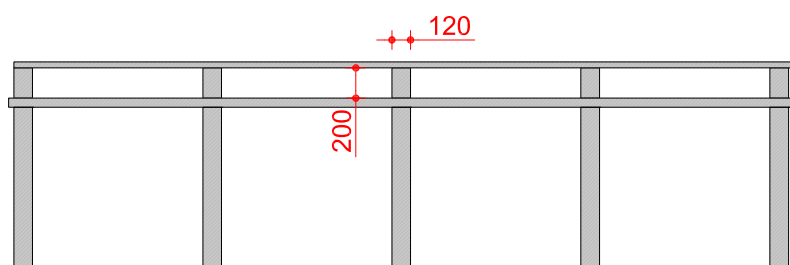

პარკიანი A

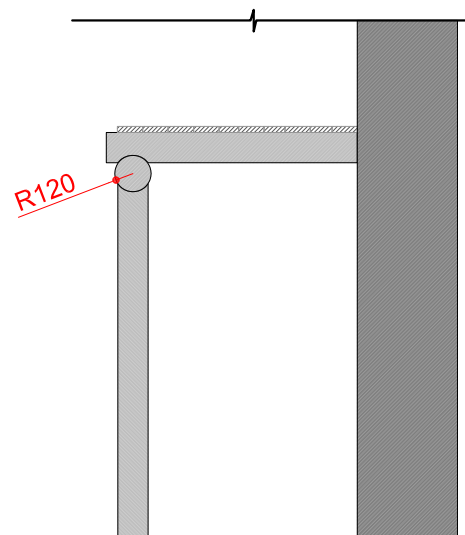
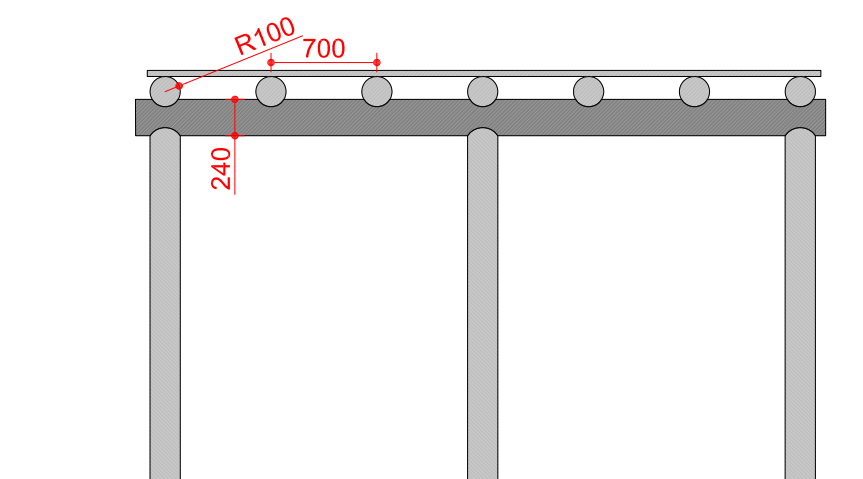

- აქ წარმოდგენილი აივნის კონსტრუქციის 3 ვარიანტი:
 ვარიანტი **A** მთლიანი კონსოლი მრგვალი დაუმუშავებელი ძელებისგან
 ვარიანტი **B** საყრდენი კოლონები დაუმუშავებელი ძელებისგან
 ვარიანტი **C** დოინჯებიანი აივანი გარანდული მარტკუთხა მორებისგან
- დატანილი ზომები სავარაუდოა
- მზიდი კელემანქების ზომა დაზუსტდება კონსტრუქციული პროექტის დამუშავების შემდეგ

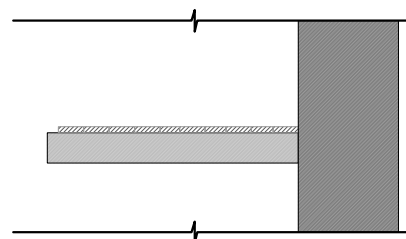
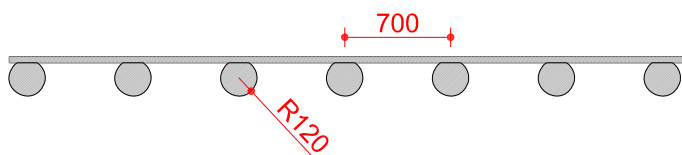
ვარიანტი B

ვარიანტი A

ვარიანტი C

პარიანტი B

პარიანტი A

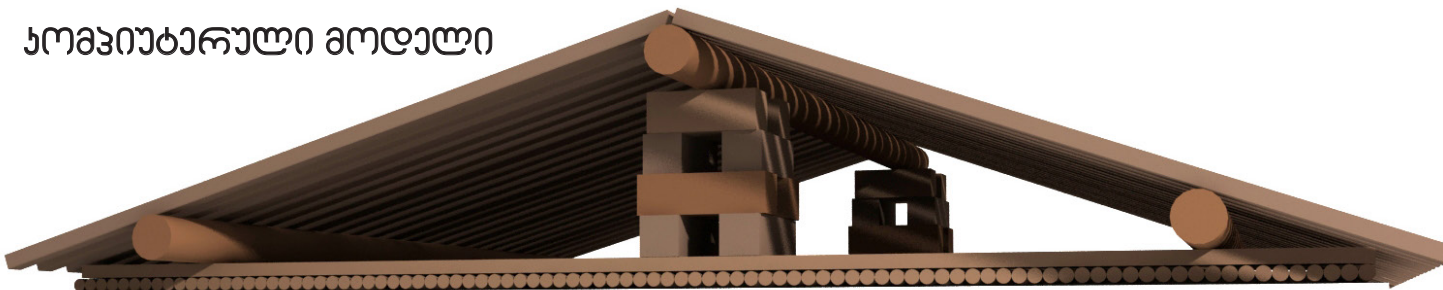
პარიანტი C

გადახურვის ჯონსტრუქციის სარეკონსტრუქციო იარსახე

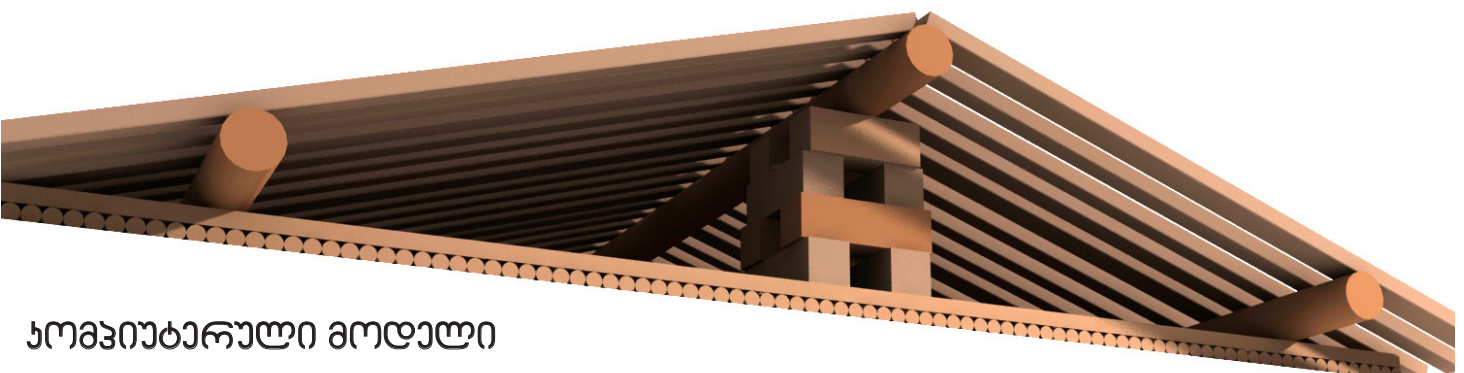
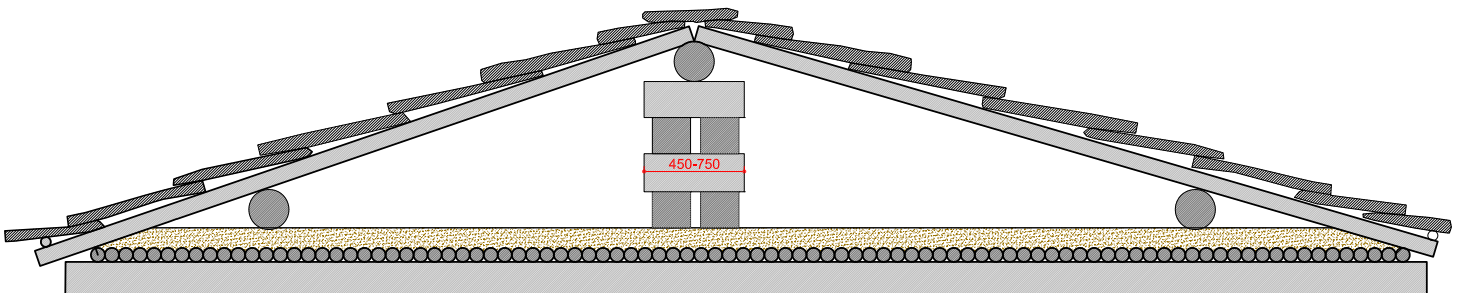
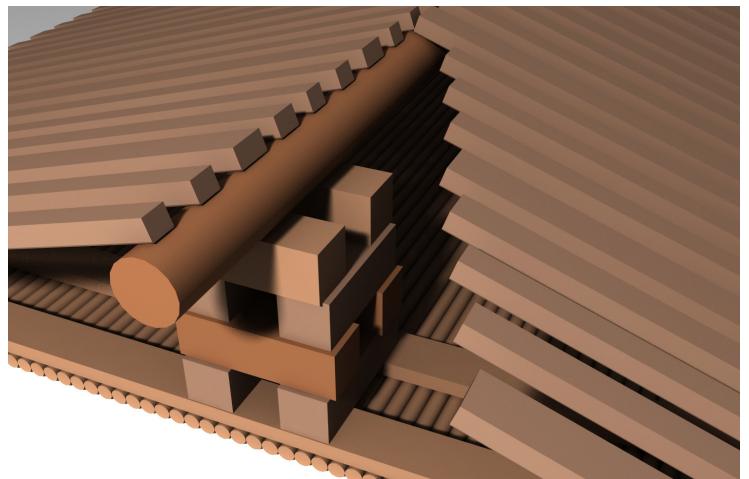
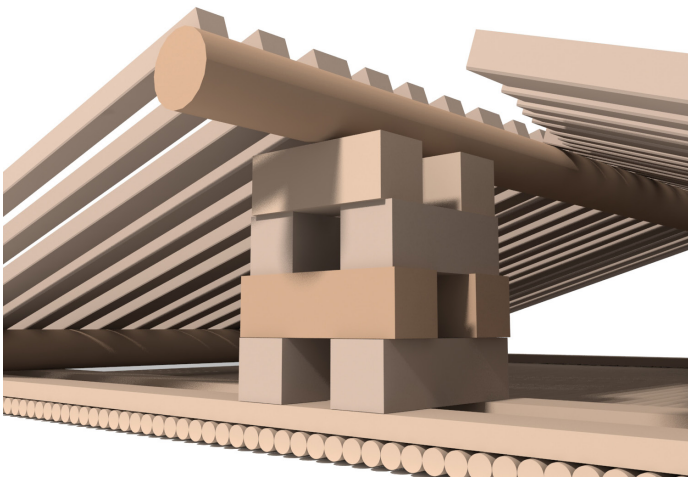
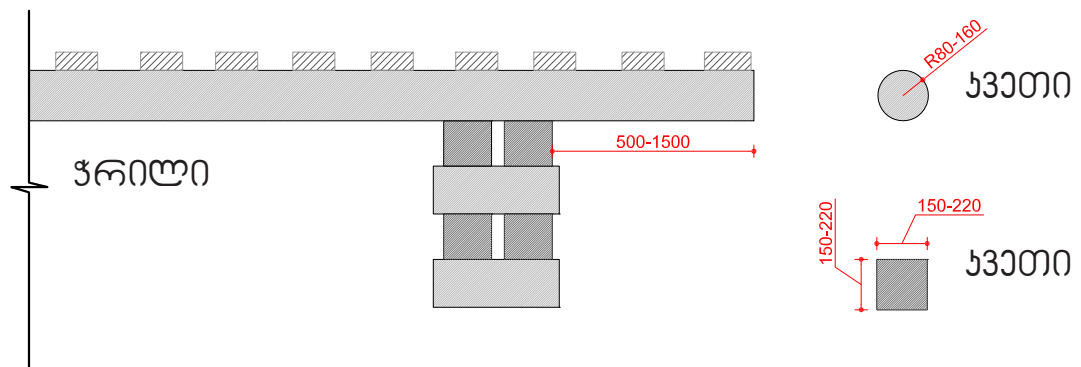

ჯონსტრუქციის მოდელი

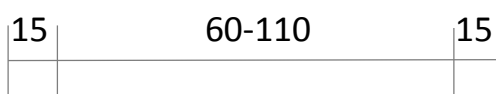
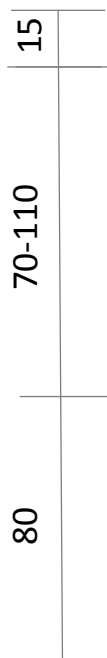
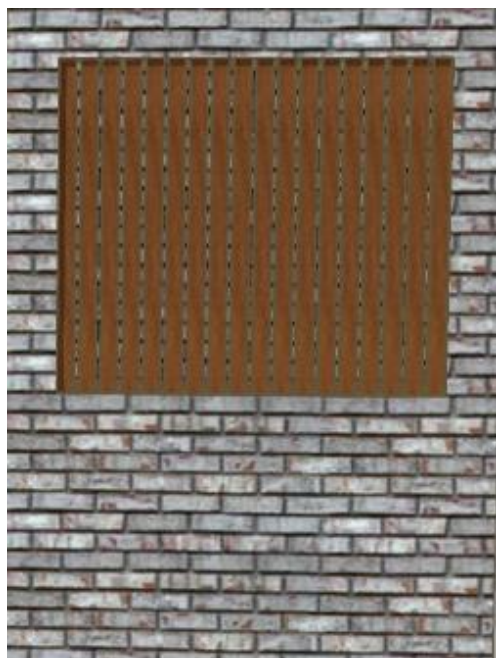
- წარმოდგენილი სახურავის კონსტრუქცია დამახასიათებელი დეტალია თუშეთის არქიტექტურისთვის

- ეს კონსტრუქცია არის სახურავის ძირითადი საყრდენი. ის შედგება გადაჯვარედინებული ხის მოკლე ძელებისაგან. ძელების ზომები არის შემდეგი: სიგრძე - 45-დან 70 სანტიმეტრამდე, სიმაღლე და სიგანე - 15-დან 22 სანტიმეტრამდე.

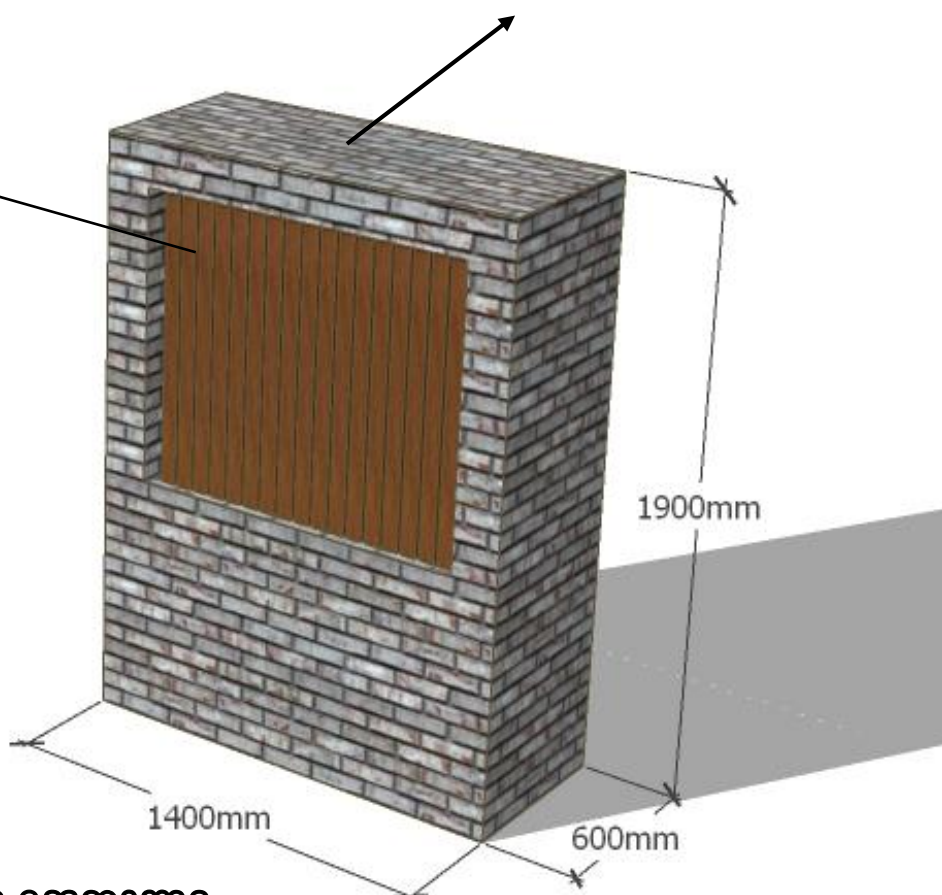
ჯოგჯიუბარული მოღალი

მრიცხავლის ყუთის სარეაგირებელი იარსახე

ფიქალი

ხის ბასალა

ჯოგეზუბარული მოდელი

ნაგვის ურნის სარეაქომბინაციო იარსახე

დიდი ნაგვის ურნების ზენილზის ვარიანტი

ნაგვის ურნების დიზაინისადმი მოთხოვნები:

- ნაგვის ურნები უნდა იყოს დაფიქსირებული რათა არ შეიცვალოს მათი დაგეგმილი ადგილმდებარეობა;
- ურნები უნდა იყოს გაუმჭირვალე (არ უნდა იყოს გაკეთებული რკინის ბადით) სასურველია მათ ჰქონდეთ თავსახური. ყურადღება უნდა მიექცეს ნაგვის ურნის ღიობის ზომას (ის უნდა იყოს პრაქტიკული ნაგვის ჩასაყრელად). ურნები უნდა იხსნებოდეს გვერდიდან რათა მარტივად მოხვდეს ნაგვის პარკების ამოღება და ახლის განთავსება;
- მასალა უნდა იყოს გამძლე და მედეგი გრაფიტისადმი;
- ნაგვის ურნების დიზაინი თანხვედრაში უნდა მოდიოდეს სხვა ქუჩის ელემენტებთან და ქუჩის იერსახესთან;
- ნაგვის ურნებს ესაჭიროება რეგულარული შემოწმება, შეცვლა და შეკეთება.